

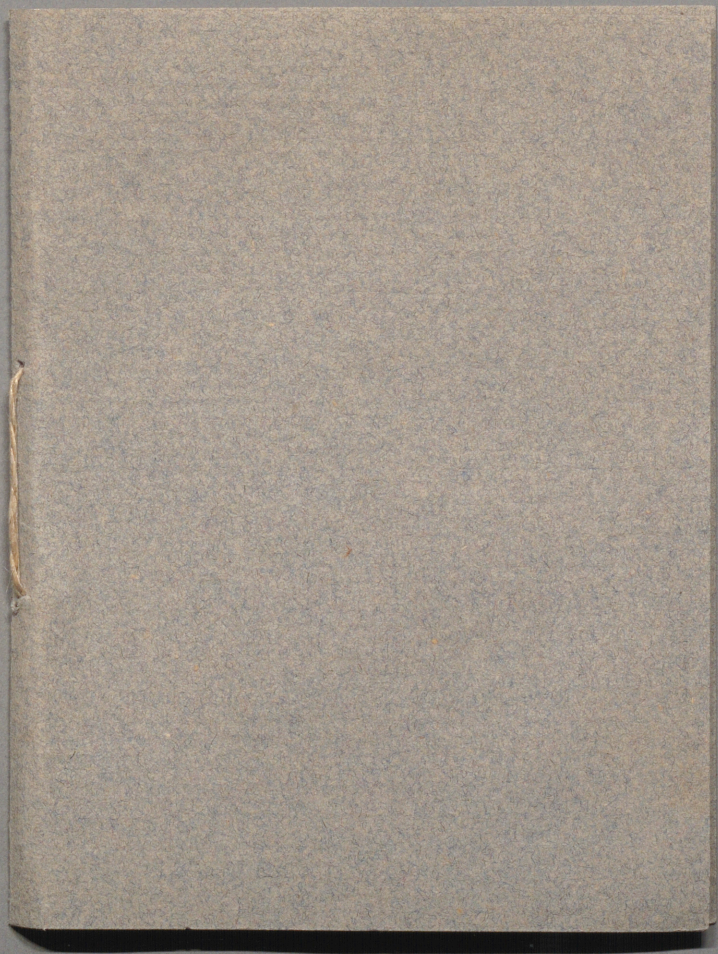
**Johan Henrich Voigtz
Raritetz Almanach uppå thet
tänckwürdige skott-åhr**

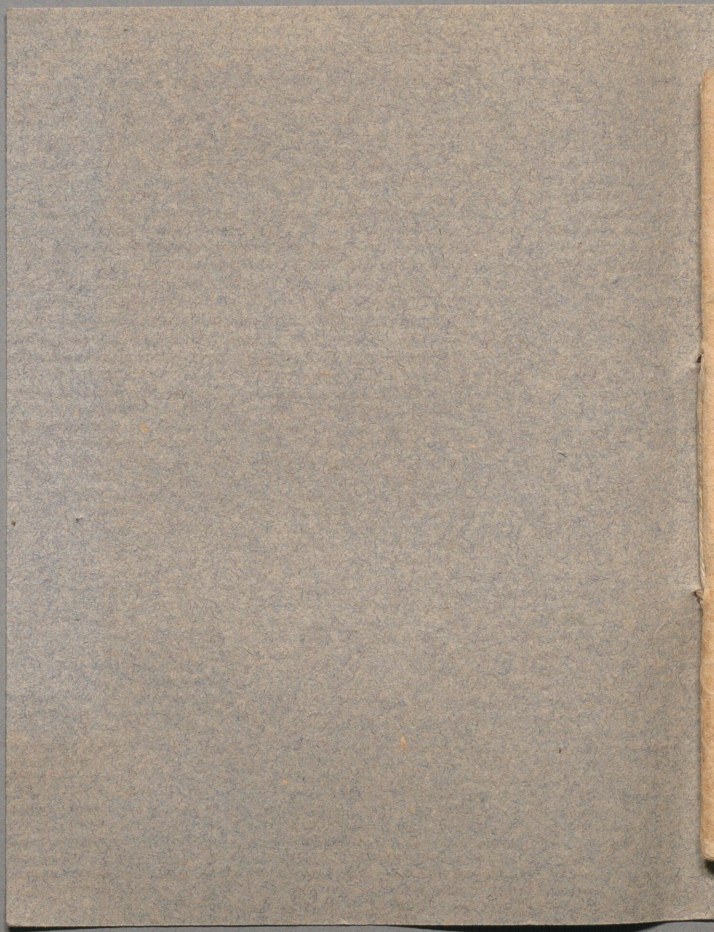
.....

Voigt, Johann Heinrich

F1700 Alman.

Johan. Henrich Volgk

KARTETZ

Annatich

Vppå thet tänckwärdige Skotts
Ähr effter wärs Herres Jesu
Christi Näderste Födelse

1680.

Förinordelser som i thetta Ähr Pola äre.

STOCKHOLM

Tryckt aff Henrich Keyser, Kongl. Bockt.

I hetta Åhr ifrån Christi hugneliga
 Födelse 1620. År ifrån Werldennes Skapel-
 se / 5629. Gyllentalet 9. Solennes Cirkel 9. Epactæ
 9. Romerska Skattalet 3. Söndags Wokstafwen
DE emellan Juul och Fastlagen 8 We-
 tor och 3. Dagar.

The 7. Planeter.

♄ Saturnus ♃ Jupiter ♋ Mars ☉ Sol
 ♀ Venus ♃ Mercurius ☾ Ima.

The 12. Himmels Teckn.

♈ ♀ Widur ♏ ♀ Lenon ♏ ♀ Sker.
 ♈ ♀ Dren ♏ ♀ Jungf. ♏ ♀ Stenb.
 ♏ ♀ Twill. ♏ ♀ Wag. ♏ ♀ Wart.
 ♏ ♀ Kräftw. ♏ ♀ Skorp. ♏ ♀ Fiskar.

● Nymånan
 ☾ Förste qwart.
 ☽ För midnagen
 ☽ Godt återläta
 ☽ Godt toppa och baba.

● Fullmånan
 ☾ Sidste qwart
 ☽ Bwakt återl.
 ☽ Effter midd.

- 1 **Mydred.** Kall och
 2 ab Abel ostadigt
 3 b Enoch Wäder.
 Om Christi Doop/ Mat. 3.
 4 **D Mathuf.**
 5 e Simeon
 6 f **Exconded.** Mukt och
 7 g Iulianus olustigt
 8 a Erhard Wäder/
 9 b Beatus med Regn
 10 c Paul Ep.
 Iesus lærer i Templet/ Luc. 2.
 11 **D i. Eplph.** och Snös.
 12 e Reinhold något.
 13 f Hilarius
 14 g Felix klar Luft,
 15 h Maurus

Förbanna tig.
D Gudh vthd.
 mer barnē ring
Idet nyt Rå
de. Ius med ny
la åhret Rins.
 Ach Gud hvotj
 dröner tu doch
 så? At wår själ
 platt för smäch-
 ta må? Kom
 doch! och stat of
 Christnom hq/
 Och offwåhr
 Turekens En-
 rannh!
 Urge Hof-
 war hafwa nu
 sine Sarswår

16 b Marcellus ☩ Frost.

17 c Antonius ☩ ✠ ✠
Om Bröllopet i Cana / Joh. 2.

18 **D. 2. Epiph** ☩ Kalt

19 e Sara ☩ Winter.

20 f Sab. Seb. ☩ våder.

21 g Agneta ☩ 1. 36. E.

22 a Vincent. ☩ något lin-

23 b Emerent. ☩ drigare.

24 c Timotheus ☩ ✠ ✠

Om Rosungzmanf. Tien. Mat. g.

25 **D. P. Dm** ☩ med neder.

26 e Polycarpus ☩ börd och

27 f Chrysest. ☩ ✠ ✠

28 g **Carolus** ☩ 18. 59. J.

29 a Samuel ☩ suchtigh

30 b Adalgund ☩ våder.

31 c Virgilius ☩ leet.

nade och Fruchtfulla skola hafwaren swär och sahr-
ligh tiid / och Kal många Meder blifwa selsk Ron-
och Grefwen åth sitt Barn. Herre hielp i thenne
Tidh / Hör wårt Koop och war os blidh / Giff
os / och D. Fader godh / I wårt Korf godt tolamod!

men / och val-
gåås medh arge
Eckimplingar.

Herroisse Per-
soner måste no-
gataga sig till
währa / at the
aff sine Steen-
tragne icke blif-
wa dårade.

The Grom-
skapen ☩ ☩ ☩

ochi ☐ 2 willa
i dhesse dagar
månae sahrliche
Tilfällen up-
penbara. Man
achte och grant
Elden och hinet.

The Wälsig-

Jesus siegh i Steppet / Mat. 8.

- 1 **D 4. Euph.** **XX** Regnach
 2 e **Rynderin.** **XX** sigt med
 3 f **Blasius** **XX** Storm.
 4 g **Beronica** **XX** **2. 29. E**
 5 a **Agatha** **XX** **Disting.**
 + 6 b **Dorothea** **XX** lindrigare.
 7 c **Richardus** **XX** **+**

Jagh fruch-
 tar swära / at
 man widh then-
 ne Tijden lærer
 så höra och
 sielst befinna
 sträckeltige Eldz
 wäbar / som och
 gruswiltige D-
 lycks. händel-
 ser.

Om Wijngårdzherren / Mat. 20.

- 8 **D Septuag.** **XX** **Dia**
 9 e **Apollonia** **XX** Sool
 10 | **Scholastica** **XX** steen doch
 11 g **Euphrosin.** **XX** multi iblan.
 12 a **Eulalia** **XX** **Es. 56. E**
 13 b **Benignus** **XX** Kalt och
 14 c **Valentinus** **XX** multi wäd.

Ellest stän-
 ma Aspecterne
 mycket wäl öf-
 wereens / och
 ther the oroll-
 ge Huswuden
 allenast wille gå
 Nättrwijsonnes

Om Syrakanda Såd/ Luc. 8:

- 14 **D** **Sexag.** **A** ostadigt och
16 e Juliana **A** fall wäder.
17 f Alexander **R** Snio och
18 g Concordia **R** suchtigh
19 a Sim. Ap. **A** wäderleek.
20 b Eucharus **S** **●** 1. 28. **F**.
21 c Esaias **S** **✠** **✠**

Om then blinde wid Wäg. Luc. 18.

- 22 **D** **Omning.** **S** Pet. Sullf.
23 e Serenus **A** Mut och
24 f **Fastlagen** **A** wätachtig
25 **I** **Ikonsb.** **A** **Matthias**
26 a Victor **A** **●** 1. 25. **E**.
27 b Claudianus **A** wäder.
28 c Leander **A** **✠** **✠**

Jesus frekas aff Dief. Mat. 4:

- 29 **E** **Quadr.** **S** **Regn.**

förändras all ting/ och när man meentat at
hafwa fångat en godh Sitt/ så är thet en Åhl/ som
igen gliar vider Handen.

Thet är fast väter/ at hafwa litet medh godt
Samwet/ än som mycket med andras Su. fan.

och Villighe-
tennes Wäg/
skulle mången
Scriidh snart
blifwa. **bij**
lagd.

Hwarest är:
nu dhen/ hroöl-
ken för dhetta
sades hatwa
så mycket för-
lorat? Och
hwarest är ock
dhen/ hroölken
sades så myc-
ket hafwa wun-
nit? **Sij** så

1 d Albinus	☿	våta chigt	Wänlighee-
2 e Sulpicius	♃	Wäder.	ten begynner nu
3 f Quintemb.	♃	Bläst och	see något snedt
4 g Adrianus	♃	Regnskura	yth / men man
5 a Phocas	♁	● 7/13. ♁.	må låta thet gå
6 b Gottfried	♁	♁ ♁	få förbli / medh
Om Cananeeste Qwin. Mat. 15.			stillanngande
7 E Remigie.	♁	något bättre	kan man myckit
8 d Eyprianus	♁	wäderleek.	förswara.
9 e Prudent.	♁	☿	Store skäl-
10 f Micheas	♁	Dagh och	stucken blifwa
11 g Constantin.	♁	Mart iijla.	nu smidde och
12 Gregorius	♁	tempererat.	föröfwade/hwil
13 b Ernestus	♁	☿ 11/30. ♁.	ka widh ändan
Jesus vch drossen Dios. Luc. 11.			på thetta och
14 E. Oculi	♁	Snöglopp	vthi Begynnelse
			fen vppå thet
			nästkommande
			Åhret blifwa

- 15 d Longinus **U** Olustige vppenbarade /
 16 e Gabriel **U** och oroligt och skola få sin
 17 f Geritub **A** Wårwåder wål förkenta
 18 g Patricius **A** någor klart löön.
 19 a Joseph **U** **U** Höga Slott/
 20 b Mariona **U** **U** men een floor
 Iesus spijfar 5000. M. Joh. 2. Sahra / D Gud
 21 **E** **Leare** **U** **Förmördet.** ttn Christenheet
 22 b Raphael **U** Bläst och bewara.
 23 e Theodorie. **U** Regn och Alle Plågor
 24 f Casimirus **U** olustigt obe- laga öfwerhan-
 25 g **M. Seb.** **U** ständigt den. Men hvil-
 26 a Emanuel **U** wåder. ken som i tidh
 27 b Gideon **U**) 2. 51. J. gifwer sig ther
 Judarna wille steena J. Joh. 8. vrt / han för-
 28 **E** **Judica** **U** Nu wil ther sträckes sedanfå
 29 b Eustachius **U** blifwa wac- mycket mindre.
 30 e Abonias **U** kert warmt En Pestilens
 31 f Detlaus **U** Wåder fast grym och
 men mången lägger ned. Giff nu acht vppå fabrli-
 ge Händelser och orge Berntingar. Swiltken som kan
 wandra / Riiff och Twist vndmyta / hau war der myc-
 ken Sahrligheet vndslippande.

Aprilis,

Aprilmånadt.

1 g Theodora & Wacker
2 a M. Aegypti & och skönt
3 b Ferdinandus & ♄ ♀

Om Hertogs Mattw. 1. Cor. 11.

4 c Palm S. & ♄ ♀ 12. 13. E

5 d Maximus & ♄ ♀ Wäder

6 e Calestianus & ♄ ♀ med Sool

7 f Aron & ♄ ♀ steen be

8 g Starcorb. & ♄ ♀ blandat.

9 a Långfredag & ♄ ♀ ♀ in ♀

10 b Ezechiel & ♄ ♀ ♄ ♀

Om Christi Dyständ. Marc. 16.

11 c Påsked. & ♄ ♀ Bläst och

12 d 2. Påsked. & ♄ ♀ Cl. 19. 3.

13 e 3. Påskedag & ♄ ♀ tori wäder

14 f 4. Påsked. & ♄ ♀ Zburus

Zhet är fast
bättre/ at falla
i HERkans
Hand/ än som
vthi omistund-
samme och
Blodtorstige
Menniskors
Händer.

Zhe lärde
måge för denne
gången sacht
angripa sine
Studia.

Zhenne ♄ ♀
är fuller godh/
men Huswudet
beswårlich och
sahrlich.

- 15 g Olympia olustigh
 16 a Carissus Wäder.
 17 b Rudolph. leek.
 Iesus tom genom lyct. Joh. 20
 18 **Quasimo.** 7. 27. E.
 19 b Simon Fort och
 20 e Sulpitius wacker
 21 f Adolarius April wä-
 22 g Caius ber.
 23 a Georgius ostadigh
 24 h Alberus Wäderleek.

Om then goda Herden/ Joh. 10.

- 25 **Mis. D.** 1. E.
 26 b Ezechias **Marcus**
 27 e Anastasius Föcknot och
 28 f Vitalls olustigt
 29 g Reimund.
 30 a Crastus

Lydskland/
 Lydskland tagh
 tigh til wahra/
 och see / huru
 tine Siender
 practicera och
 speculera / til
 at föra tig vthi
 yttersta För-
 der swet / eller
 alldeles göra en
 Anda medh
 tigh.

Medh Bar-
 na - Gudzlor ä-
 re nu flere D-
 lycks - Händel-
 ser/ än som el-
 lest wed andre

Tider. Vthi Söder och Östväster / sine slät
 inter til bästa / the wthda Byorne wilia nu
 blifwa påstan tränge/ och hwen får nu nytta/ th: t
 man medh stoort Tyrantij haswer rissret vnder
 sigi.

- 1 b **Phil. Jac.** ☿ Regn
 Om en liden tijdh / Joh. 16.
- 2 **E Jubilate** ♄ och Bläst.
- 3 d **Uppin.** ♃ 4.27. E.
- 4 e **Florianus** ☾ Soolsteen
- 5 f **Gothardus** ☾ och Bläst
- 6 g **Aggeus** ♁ Munt och
- 7 a **Domicilla** ♁ oroliat
- 8 b **Seoniflaus** ♁ Wäder.
- + Om Christi Bortgång / Joh. 16.
- 9 **E Cantate** ♃ onustigt
- 10 d **Gordian** ♃ Om
- 11 e **Pancrathus** ♁ Cusa. S.
- 12 f **Nero** ♁ och ofsa
- 13 g **Servatius** ☿ digt May
- 14 a **Christiern** ☿ wäder /
- 15 b **Sophia** ☿

Herre / när
 Nöden är på
 färde / så söter
 man tig / och eff-
 ter man seer / hu-
 ru illa Lydsk-
 land är der an /
 så warder man
 närmöre tillsam-
 mantrådande.

Gudh är tro-
 fast / och låter
 sig ångra straf-
 fet / som han
 tänckte at göra /
 enär een sann
 Bättring och
 redelig Wandel
 kommer der e-

Jesus lærer bidia/ Joh. 16.

- 16 **Rogale** ♋ Milt
- 17 d Zedocus ♋ Bläst
- 18 e Ericus ♋ 2. 47. S
- 19 f Poreniana ♋ ofstadigt
- 20 g **Chr. Him.** ♋ och oroligt
- 21 a Prudentia ♋ wäder
- 22 b Emilia ♋

När Hugswalaren tom. Joh. 16.

- 23 **Exaudi** ♋ Rugin
- 24 d Ester ♋ rar
- 25 e **Urbanus** ♋ 2. 45. S.
- 26 f Edvardus ♋ Regn och
- 27 g Ludolphus ♋ olusligt
- 28 a Wilhelm ♋ wäder
- 29 b Maximin. ♋

Om then S. Ande/ Joh. 14.

- 30 **Pingest.** ♋ Jordon
- 31 d **Pingest.** ♋ Milt

len omgutas. Then skopade Solen vppå Himelen/
skal vthi thonne Månaden wtjso sine Dred-Solar/
som och andre Teckn vppå Himmelen/ Äppen allfa
skola och vthi Werlden Med-Regenter vpfom-
ma/ eller sigh vpsättia.

millan.

Himelen gif-
ter och ther til
the sköneste
Constellationes
och Saturnus-
tomster / och
hoppas tag fast
at vthi thema
och nästföljan-
de Månaden
århskellige För-
eeningar och be-
bindelser tom-
ma til sukkor-
dan.

Mången S-
wensk op skal nu
kastas vthi Eri-
den / och vthi
Wänstaps-dage

Junius,

Midfommars M.

1 e 3. Pinaesb.	☿	ostadigh	Nu är migh widh Stier- nornas. Be- trachtande / I ta såsom iogh vppå och widh Medelhaswet / sågo. stoore ho- par och Krigg- håårar / til Watn och land fomma tilfann- man / och säch- ta emoot Tur- ken / medh en hårllig Seger. Uch Gudh giff. oher. til.
2 f 4. Pingesb.	☿	7. 8. J.	
3 g Crastinus	♃	Quatemb.	
4 a Darius	♃	Wäderleef	
5 b Bonifacius	☿	Regn och	
Nicodemus kom til		Is. Joh. 3.	
6 c Trinitatis	☿	multit två	
7 d Lucretia	♃	der.	
8 e Medardus	♃	Klart	
9 f Barnimus	♃	6. 52. E.	
10 g Euphysus	♃	Om	
11 a Barnabas	♃	Långste dag	
12 b Cassilides	♃	☿	
Om then räfte. Nannen / Luc. 16			
13 c Trinitatis	♃	något	
14 d Valerius	♃	Regn medh	

- 15 e **Diuis** **Bläst.**
 16 f **Iustina** **10. 16. J.**
 17 g **Dicauder** **Warmt**
 18 a **Homerus** **och Soel**
 19 b **Gervastus** **steen.**
 Om then stora Rattward **Luc. 14.**
 20 **Ez. Trin.** **Slag**
 21 d **Rachel** **Regn.**
 22 e **Nichaius** **Haget**
 23 f **Bastilius** **16. 47. E.**
 24 g **Job. Vap.** **skurar.**
 25 a **Febronia** **Veblandat**
 26 b **Jeremias**
 Om thet bortlapade Såret **Luc 15**
 27 **Ez. Trin.** **med Bläst**
 28 d **Josua** **och Torn**
 29 e **Det. Paul.** **dönsmoln.**
 30 f **Lucina** **Soelsteen** sien an/

Root Turcken at strida försann.

Förmedelst Stiernornas Kraft och een förstån-
 digh slijt / kommer / näst Gudz Wårckan / mycket öns-
 skelligt vthi Dagglusot / hwar vthöfwer man sig
 förvandra måste.

subijtyer un
 se.

Mången hög
 Thron torde
 blifwa ledig
 och Regent-lds.

Ett högde
 Hufvud haer
 vthi sin
 Horoscopo och
 må wäl achta
 sin Helta.

Two Plågor
 äro Hunger/
 Krtigh/

Segren får
 döden wissertig.
 Hoo kommer
 doch från Per-

- 1 g Theobaldus **AD** ● 8. 9. E.
 2 a **W. Besöt.** **RE** Bläst
 3 b Cornelius **RE** och Tor-
 Warer Barmhertige/ luc. 6,
 4 **E 4. Trin.** **AD** bödn
 5 b Anshelmus **AD** Klav och
 6 e Hector **RE** stort wä-
 7 f Demetrius **RE** der.
 8 g Klian **RE**
 9 a Cyrillus **RE** ● 12/16. M
 10 b Israel **RE** ●
 Om stora Fiffasänget/ lvs. 5.
 11 **E 5. Trinit.** **RE** wacker
 12 b **Henricus** **RE** ● in **RE**
 13 e **Margareta** **RE** Hunded. be.
 14 f Bonavent **RE** gynnelse.
 15 g Ap. Theil. **RE** ● 7. 2. E.

Eva/ Eva/
 war tålig/ doch
 tacka Gudh/ at
 thet teke Wia-
 ter:tidh är.

Hårligespe-
 culationes och
 Inventiones
 warba hoos the
 lärde öfwade/
 och komuer
 myckit för en
 Dag/ som man
 tilförende hölt
 för omöyelligt.

The lärdas
 Stterna lyser
 ännu stadigt.
 mächta kostellig.

16	Hilarus a	☩	Hagelstu-	Städer nu
17	b Alexius	☩	rar.	vppå theSödra
	Om Phariseens Rättf		Mat. 5.	Länderne/ och
18	6. Trinitat	☩	Wackert	vppå theas Re-
19	d Ruffina	☩	och warmt	gemens Enflor
20	e Elias	☩	Fruchtbart	skulle thet fuller
21	f Daniel	☩	Sommar	snart komma/
22	g M. Magd	☩	wäder.	som vthi Strif-
23	a Apollinar	☩	II. 59. S.	ten propheterat
24	b Christina	☩	Regn	står ?
	Jesus spissar 4000.		M. Mar 8.	
25	7. Trini.	☩	Jacobus	Wille nu war
26	d Anna	☩	Multe	Christenheet/
27	e Marcha	☩	och Regn.	Bruta förra
28	f Panthalcon	☩	wäder.	Manligheet/
29	g Olavs	☩	Slagregn	Runde hou i
30	a Abdon	☩	Dunder.	Turckens land/
31	b Bermannus	☩	7. 47. S.	See Constan-
				tin stå i Brand/

Wäger doch medh ebort Blodh/
 At fördämpa Turckens Modh,

Om the falske Prophet. Mat. 7. **¶** Ie thet nu
8. Trink. **¶** någor such, icke högeligen til
 2 d Hanibal **¶** ligt. beflagandes / at
 3 e Eleazar **¶** Wacker. man vhi Tydsk-
 4 f Dominicus **¶** Störde. land icke wil an-
 5 g Oswald **¶** Wäder. nu hålla Fredh.
 6 a Syrus **¶** **¶** **¶** Hwad är thet
 7 b Donatus **¶** **¶** **¶** nu meer / du ar-
 Om otrogne Gårdz foug. Luc. 16. at tu får fullbor
 8 **9. Trink.** **¶** ännu för. da tin Willia/
 9 d Romanus **¶** modas wac. Tin Ahre. Må-
 10 e **Laurentius** **¶** fert Störde. tenheet / tin St-
 11 f Hermann **¶** Wäder. righeet / och be-
 12 g Clara **¶** **¶** **¶** kommer på fö-
 13 a Hildebert **¶** hundred. änd. pet ett liffet sty-
 14 b Eusebius **¶** **¶** **¶** 6. 5. S. fe land / hwilket
 Om Jerusalems Förstörn. Luc. 19. man vppå
 Verldenes glo

- 15 **E 10. Trin.** **W**ackert
 16 d Isaac **W** och härli
 17 e Willibald **W** git störde
 18 f Helena **W** Wäder.
 19 g Sebaldus **W** något regn
 20 a Bernhard. **W** achngt
 21 b Ruth **W** I I I
 Om Phariseen och Publ. Luc. 18.
 22 **E 11. Trin.** **W** I f. 55. F.
 23 d Zachens **W** **W**
 24 **Bartholm.** **W** wackert
 25 f Lubovicens **W** och tort
 26 g Ireneus **W** Wäder.
 27 a Gebhard. **W** Regn.
 28 b Augustin. **W** **W**
 Om thendöfwe och Dumb. Mar. 7
 29 **E 12 Trin** **W** **W** 6. 25. E.
 30 d Benjamin **W** Aftredun
 31 e Rebecca **W** der.

bo nåppligen
 vppå en Prick
 kan igentänna?
 Thet är iwo in-
 tet annat än
 Jord/effter som
 tu och sreff intet
 annat åst.

Ach huru
 många blodtge
 Traguedier blif
 wa nu spehlee /
 och Förnähme
 Personer i thet
 samma både til
 land och Fobd/
 Godz och Blod
 hårdeligen ska-
 dade.

Ey! Haen I lust Eht luff at wåga/
 låt see hwad I moot Turcken dåga//
 Då skal stor Ahra eder stee/
 Aff Gudh i så Wålsignelse.

1 f Egibius	☿	Regn. Luft	Himmelen
2 g Elisa	♄	och olustigt	står ännu stå-
3 a Mansuetus	♃	väder	othi en god po-
4 b Theodosta	♁	☩	sture, och betef-
Om Prästen och Levit. Luc. 10.			nar gode Medel
5 E 13. Trin.	♄	E 1129. J.	och Wägar/ til
6 d Magnus	♁	Regn och	Hölighett och
7 e Regina	♁	Kall	Fredh.
8 f Wärmässa	♁	lustigt	Seer then gyl-
9 g Bruno	♁	Kalla när-	lende Fredz-dö-
10 a Sophenes	♁	ter.	ren i Tydskland
11 b Sobald	♁	Kall Luft	stå wid öpen.
Om tijo Spetälste Män/ Luc. 17.			Ach träder doch
12 E 14. Trin.	♁	♁ 8. 3. E.	in vthi Fredzens
13 d Amatus	♁	☉ 11 1/2	Palatz/ Jännu
14 e ☩ vpp.	♁	Dagh och	stridige Tyd-
			skar/ lesver vti
			Broderlig Tro.

- 15f **Quarant.** **W** Muffbr
 16g Euphemia **S** modar man
 17a Lampertus **E** wacker
 18b Titus **E** **W**
 Ingen kan liena två h. Mat. 6.
 19 **E 15. Trinit.** **E** Höstvä.
 20d Fausta **A** II. 37. S
 21e **Matthias** **A** der.
 22f Maurtinus **E** Lustig
 23g Hojeas **E** och skone
 24a Robertus **A** Solsteen
 25b Steophas **A** **W**
 Om Encktones Sont N ene. 7.
 26 **E 10. Trinit.** **A** Regn
 27d Adolnhus **A** Foknos
 28e Wencesl **A** **W** 4/250
 29f **Michael.** **A** med kalt
 30g Hieronym. **A** Frost.

heet / och bruter
 edre Wapn es
 moot Arff. It-
 enden: Eäter e-
 der bruta til
 thet häreliga och
 dräpeliga wär-
 tet / som Gudh
 i Bpsäck haf-
 wer.

Solennes
 Förmörkelse v.
 thi then Höstl-
 ae Equinoctial-
 Puncten / be-
 teknar Höge/
 höge / höge Sa-
 ker. Gudh skal
 wäl göra / han

beware of allena för then Andeliga Förmörkelsen.
 Ett paer höga Dragon gå neder / hwilket alre-
 rar många Sinnen.

1 a Volkmar	☿	ostadigt	See affråds ting på Jorden Jdt: Gdd. Wåster/ Nor- den:
2 b Bollrab.	☿	Wådet.	
Om then Watustehige/ Luc. 14.			
3 E17. Trinit.	☿	Blåst.	Är någon Fred at finna? Nej! Serijd haar Plaken inne/
4 b Franciscus	☿	E7.28. E.	
5 e Friedbert.	☿	Kalt och	Sampt elend ångst och qual/ Stoor Jem- mer vthan tahl. Ach at man doch leke förnya de Blod. Jah- nan vthi Chr- stenheeten! Ach!
6 f Ides	☿	töcknugt	
7 g Amalia	☿	Wåder.	
8 a Charitas	☿	Soofteen	
9 b Dionysius	☿	☿	
Om thet yppersta Bodet/ Mat. 5			
10 E18. Trin.	☿	☿ wackeri tort	
11 b Burchard	☿	Wåder.	
12 e Wallfried	☿	☿ 12.42. W.	
13 f Angelus	☿	☿ ☉ in ☿	
14 g Calixtus	☿	☿ ostadigh	
15 a Hedwig	☿	☿ Wåder/leef.	

- 16 b **Galus** **OC** Fuchtig
Om then Borttagne/Matt. 9.
- 17 **19. Trin.** **IO** **FI** **B**
- 18 b **Lucas** **IO** och oreligh
- 19 e **IO** Wäderleef
- 20 f Felicianus **IE**) 4. 17. E.
- 21 g Ursula **IE** Bläst och
- 22 a Cordula **IO** kall Wä-
- 23 b Severin **IO** derleef.
Om Bröllopskläder/Mat. 22.
- 24 **20. Trin.** **IO** Sool
- 25 b Crispinus **IO** steen och
- 26 e Amandus **IO** klart wäder.
- 27 f Capitolin. **IO** **2. II. E.**
- 28 g **Sint. In.** **XX** Regn och
- 29 a Engelhard **IO** Bläst/
- 30 b Absalon **XX**
- Om Konungzmanns Son/Joh. 4.
- 31 **21. Trin.** **XX** **FI** **B**

At doch Gudz
Grnhet vppå
Hedningarna
falla måtte!
Nu wil man
alt framgeent
vplåsa thene
ene Gelden eff-
ter then andra/
på thet all ting
må förtårdt
warda/och then
ene Grammen
bliswa så godh
som then an-
dre.
The som med
Wöter och swä-
ra Studis vni-
gåås/ eller äre
elliest icke nogh

stärcke vthi Hufvudet/ skola nu til sitt Förstånd stå
vthi een stour Zahra/hafvandes sigh för en häffstigh
Rasenheet swära ting til at fruchta.

1 d	Alle Helgon	☩	Kale	Gode Råd-
2	Alle Själar.	☩	Drost.	slagh hafvas nu
3 f	Malachias	☩	6/43. E.	vith Hofmet för
4 g	Ditto	☩	Klar Lufft	Händer/ Gudh
5 a	Blasidina	☩	och torr vä-	gifsve allenast
6 b	Leonhard	☩	der.	rbet the och så
	Om Konungens Råfensf. Mat. 18			then Nödhlt-
7	Ezz. Tinnit.	☩	oroligh och	dande til Nytt-
8 d	Claudius	☩	osund	och Vprättelse
9 e	Theodoris	☩	Lufft.	lända mätte.
10 f	Mari. Luth.	☩	medh Snö	Starpe Di-
11 g	Mari. B.	☩	7. 16. F.	spurationes hål-
12 a	Jonas	☩	Om H	las nu vith alle
13 b	ArCADius	☩	Om H	Ständer/ ther
	Om Skattpenningen/ Mat. 22.			the lärde list-
14	E 23. Trin.	☩	Storm.	wäl behålla
				Priffen. Men
				hår pålia floore.

15 d Leopoldus	☞	med Regnoch	wtijda vthse-
16 e Ottomarus	☞	och opund	ende Förän-
17 f Alpheus	☞	Lufft.	dringar / och
18 g Gelastus	☞	Regnach.	synes lijta som
19 a Elisabet	☞	17 l. f.	någre arge Se-
20 b Amos	☞	tigt och för	cter wille sigh
		Om Jatri Dotter /	wtijda vtbreda i
		Mat. 9.	Man förebvg-
21 E 24: Ermit.	☞	Winteren	ge sådant i
22 d Alphonsus	☞	mycket o-	tydh.
23 e Clemens	☞	tenligt	
24 f Jofkas	☞	wåd r.	
25 g Catharina	☞		Warer wård-
26 a Conradus	☞	E 12 / 7. f.	samma om Cel-
27 b Basso	☞	Kalt och	den och kuset.
		Om Ehrstt inrånde /	ty thet synes /
		Mat. 21.	lijta som
28 E 1. Advent.	☞	Frost	Brand - Dies-
29 d Eberhard	☞		wulen å nyio
30 e Andreas	☞	Fötror	wille rasa / och

än mehra förhåria.

Häffttige Dueller skole förelöpa / och warder
 mången Stäl så förwetigt satt för Dieswulen up-
 på Speel.

1	Arnolbus	☞		
2	g Candibus	☞	C 9. 19. E.	
3	a Agricola	☞	ostadiet	
4	b Barbara	☞	och olustigt	
	Om Teckn i Sool och M. euc. 21.			
5	E 2. Advent.	☞	Wäder/	
6	d Nicolaus	☞	och slagg.	
7	e Agathon	☞	Kalt och	
8	f R. Afelse	☞	☞ ☞	
9	g Joachimus	☞	Grost.	
10	a Judith	☞	C 11. 21	
11	b Barsabas	☞	● 2. 19. F.	
	Johannes i Fångelse/ Mat. 11.			
12	E 3. Advent	☞	Storck	
13	d Lucia	☞	Storm.	
14	e Nicastus	☞	☞ ☞	

Innärmare
 thet lijder åth
 then Helige tij-
 den/ iu mehra
 rasar Eathan
 vithi Werlden-
 nes Barn.

Nu warda
 många onde
 Beringar vp-
 penbare/ som
 för thetta åro
 sliffade och be-
 gånane / hvil-
 ket ån wgdare
 lærer. yppas/

15f **Quarens** **A** † **3**
 16g Albina **A** Snid
 17a Janarius **M** glopp.
 18b Christoph. **M** 7. 20. E.
 Johannis Winesbörd / Joh. 1.
 19 **E 4. Advent.** **M** ofta
 20d Abraham **M** digh doch
 21e **Thomas** **M** medh något
 22f Beata **M** Klart och
 23g Victoria **M** Frost
 24a Adam Eva **KK** † **3**
 25b **Juledag** **KK** **10/23**
 Jerusalems dräper Proph. Mat. 23
 26 **E Sierhan** **M** Kallt blåst
 27d **Joh. Ev** **M** † **3**
 28e **Went.** **M** Frost
 29f Noha **M** och Isen
 30g David **M** lägges.
 31a Silvester **M**

så at många
 rber och öfwer
 efter Ordna-
 gen torde blif-
 wa skarpt exa-
 minerade / och
 tilböriligen be-
 löute.

Döden mät-
 tar mången åth
 Hiertat / och
 torde Helgeda-
 garna upwäc-
 tia vth ett högt
 Hys een stor
 Sorg.

Gudh förläne Fredh !
 Och gifwe oss en Saligh
 E N D E.

Åhrsens Marknader vthi Swe-
rige/ Finland och Skåne.

Vthi Januario.

Remi Marknad den 1 Januarij. Sö-
derhamn den 2. Stenninge den 4. Ny-
köping/ Landytorna/ Falköping/ Sammerfors-
sti/ Torpa i Ydre / och Farwastehuus den 6.
Hudwiskwald den 8. Jönköping / Enkö-
ping/ Wästerwijf/ Saholm/ 20 Dagh Juul/
som faller på then 13.

Lindöping / Skara / Måndagen efter 20
Dagh Juul den 15.

Åbo/ Örebro/ Brahegränna/ Store Kro/
Wimmerby / den 19.

Norköping/ Christianstadh/ Stedwij/ Hede-
mora/ Karislois/ Bordaas/ Christianstadh/ på
S. Pauli Daggh den 25.

Vthi Februario.

Wadstena/ Mariestadh/ Cajana/ Söder-
burg

Hulkwiit/Wardberg/ Kungbacka/ Birmo/
Lojo/ den 2.

Torsbella Siguna Christinehamn/ Bode-
walla/ Upsala om Distingen den 4. Sahlber-
get/ den 7. Nådendaal den 9. Ekelsjö/10. Växjö
Lindöping/ Carlstad. den 20. Wimmerby och
Bogesund/ den 24.

Wthi Martio.

Helsingborg/ den 1. Köping/ Christine-
hamn/ Bodewalla/ den 2. Sahlberget och
Söderålsge på Fastlagen/ Halmstadh/ Hel-
singborg Sirängnäs om Sämpingen/ den 9.
Norrålsge den 14. Carlstadh den 15. Skelö-
ster/ Skelöde/ Baastadh/ den 25.

Wthi Majo.

Lindöping/ Ekelsjö/ Stenminge/ den 1. Upsa-
la/ Söderköping den 18.

Lund i Ståne på Christi Himmelofärds-
dagh den 20.

Wthi.

Wthi Janio.

Kongsbacka 4. Dagh Ptingesbagh.
Torsbellia på S. Estels Dagh. Landkro-
na den 15. Falköping/ Torpa den 17. Åbo/
Strängnäs/ den 22. Elfskarleby/ Norrälge/
Skoatlöster/Mariestadh/ Mönsteråås/ Ma-
sko/Peldamo widh Bieråst/ Cimbrishambn/
Sylvisborg/ Kiemi och Nio den 24. Ar-
boga/Einköping/Carlstadh/ Loholm/ Christian-
stad/Halmstad/Boråås/Wredstad/Könneby/
och Hwereland på Petri Pauli den 29.

Wthi Julio.

Helsingfors / Tiårumarcknadh i Borgo/
Trälleborg/ 1. Skara/ 5. Wimmerby/ Berne-
mo/ den 10. Udemo/ 13. Färiestadh på öland/
20. Ehrimianstadh/ Brahegränna/ Söderhults-
wijs den 22. Christianopol/ Kimito/ och
Pemar den 15/ Stenninge/ Köping/ Skeberoi/
Stöfde/ Ragu/ Lemar/ Nykyrcia / Carle-
by

leborg/ Tarvasseborg/ Brahestadh och Sala i:
Österborn på S. Oloffsd. den 29.

Wthi Augusto.

Upsala/ Götheborg/ Örebro/ Söderkö-
ping/ Birmo/ Bymå/ Perno/ Lund/ Ward-
berg/ Bhlå/ Wasa/ Riwig den 10. Sigtuna/
Bastadh/ Hwételand den 15. Hästmacnad i
Linköping/ den 19. Bymå den 18. Stara/ Cal-
mar/ Hernösand/ Söderköping/ gamble Carle-
by/ Ekeshö/ Engelholm/ Tampertoksti/ Sala i:
Söder. Finland/ Biörneborg/ Riissa Pythes/
Ustermad/ Calmar/ Troja/ på Bartholomei dag;
den 24.

Wthi Septembri.

Wästeråås/ Stara/ Stenninge/ Åbo/ Wi-
borg/ Wästerwiif/ Lapwest/ Wäinersborg/
Helsingers/ Sibbo/ Engelholm/ Bastadh om
Märnåssa den 8. Berge/ Hernösand/ Ny-
köping/ Hofwa/ Söderhu/ kwit/ Wernemo/
den 24. Upsala/ Norköping/ Götheborg/ E-
tehol.

Utsjö/ Wobbenalla/ Hjo/ Bogesund/ Efsfsala/
och Raumsfadh 21. Stockholm / Elfskarby/
Linköping/ Steunnæ/ Lidköping/ Södertälge/
Wönsteråås/ Skåfthammar och Leotala om
Michaelis den 29.

Uthi Octobri.

Jönköning/ Gäfle/ den 4. Wäxiö/ Wad-
stena/ Wimmerby/ Perna/ Halko och Ath-
wedh den 7. Norrtälge den 10. Brahegråma/
Torpa/ Söderhultswij/ den 18. Salmar den 20
Gambla Wåsterwij den 28.

Uthi Novembri.

Elfskarby/ Wredsfadh/ Hweteland den 1.
Linköping den 25. Borås/ Säby den 30.

Uthi Decembri.

På S. Thome Daggh / hålles Marcknad i
hwar Stadh.

Johan Henrich Volgtz

Titel

PROGNOSTICON,

öfwer thet Åhret

M. DC. LXXX.

Om the fyra Åhrsens Tijder/

Såsom:

I. Om Vintren.

Vintren tager sin Begynnelse medh Solens
nes Intråde vthi Steenbocken/hvilket skeer
vthi förtize Åhret 1679. den 11. Decembris Eff-
ter Middagen Kl. 3. Min. 56. Hwad Väderlee-
ken öfver thenne Tijden vtdkommer/så är Janua-
rius vthi Begynnelsen och Medlet Blåstfull/ stor-
mande/ medh Suidö- och Regnväder/ Kall/ Osta-
digh och oblijdh/ och vllkver allenast emoot Årdan
Klaar och til Frost benågen. Februarius är fuller
något kallare / men lijkwäl och så Vådåstval/
Vådåt och medh Frost gansta ostadigh. Allså lå-
B Lärer

Lärer man widh ändan på thenne Wintern intet
stoort hafwa at glädia sig aff starcke Jiswågar och
hårltge tårre Glåde. Sören.

I thenne Tidh blije måst föråhret/
Dhet Gudh och Åhret för bestårdt.

II. Om Wåren.

Wåren begynnæ twij når Dag och Natt äro
lika långa / och Solen går vthi Wådu-
rens Teckn / hwilket för thenne Gången steer den
9. Martij Effter Midagen Kl. 3. Min. 33. I Be-
gynnelsen är Martius ännu något oblijdh och wå-
ter / men sedan han öfwer Hålfsten är förbyden /
komma starcke Östanwåder / hwilka Wåtlan tåm-
meligen affstortä / men äro för Memistones
Hålfä / och Jordennes Sådes Wåxt intet stoort
nyttige / thefljtes torde och Trååknopparna widh
thenne Tijden för Köld skull vthi Födzylen för-
derwas och bortdöd. Aprilis hafwer Grillor och
Brillor wogh / ther uppå fuller ett linsligt och
Fruchtsamt Wår. Wåder / emoot ändan yppas
åter Köld / Röcken / Hagel och Rymfrost. Ma-
rus är i Begynnelsen Warm och godh / men blifwer
strag

firar Droolagh / Dluftlag / Stormande och träter / beslutandes ändan medh Hagel.

III. Om Sommaren.

Sommaren begynnes then 10. Junij Kl. 6. Min. 27. om Aftonen / när Solen i Kräfmetans Punct inträder / och längste Dagen förorsafar. Heela Junius beteer sig medh Skizjat och håffigt Soolsteen / Slagregn / lianqande och andre Wäder. Teckn. Julius förorsafar i Begynnelsen medh Droolige Wäder / talle Röchmånadz-Dågar / Dimblagh luft och Hagelsturrer / hwär yppå sedan ett Skön: / Warmt och Lört Wäder föllier. Augustus förminskar allaredå Wärman / doch är ännu til Störden en tåmmeligh Wäderleef / men emoot Endan blifwer ther på Omstfette / medh Löcknugh Regn - luffe och Aftio-Wäder.

IV. Om Hösten.

Sin Begynnelse tager Höstenden i 2 Septembis Kl. 10. Min. 7. för Middagen när Soolen ingår i Wågen / och gör andre Wågen Daggh och Natt lika långa. September wil i

Begynnelsen med h Warnt och Torr Wäderleek
 vppfylla/ thet som i Augusto sehltes/ oansedt Regn-
 Wäder och Höst-Köld månger sköh ther ibland.
 October oansedt han någre dagar hafwer / wil
 likwäl mehrendels betee sig som en bitter och
 strång höst. November continuerar och förö-
 far the många hårde Nimmfrösten och osunde Dina-
 bor. Och wil låta see/ thet han medbrätta Win-
 termånad heeter. December wil vthi then Nhie
 Jule. Högtijden Storm och Waccusfahr ligheet för-
 orsaka.

V. Om Jordenes Fruchtsamhet och Miswäxt.

När man seer vppå alla Gudz Gåfwors
 Misbrnut / som widh dhenne Tiden
 fördfwas/ så wore innet Vnder ja en heller o-
 billigt / thet HERren Gudh låto öfwer öf
 gå och fullbordas Prophetens Jeremie Spå-
 dom/ Cap. 12. The såå hweete / men
 Tistel skola the vppstå/ the göra sig
 Omaat nogh / men the skola innet
 nyt

nyetiät / the skola icke glädias aff sin
nom ährswärt / för Herrans gryms
ma Wrede skull. In denna Åhres Frucht-
barheet / synes / Astrologice sagdt / willa blifwa
mycket ringa / emedan then Dwaanlige Køl-
den / som wedh Wårniden infaller / lårer
en stor Deel bort kyla / så ock Tråå / Knop-
parna / jämpte Säden vhi Jorden stor ska-
da tilfoga : Och thet som vppå Wårme och
Ligne Orther aff slite Frost ånnu ostadt
blifwer / thet aff skal mycket vhi Mayo och
Junio aff otidige Tungande / Dunder /
Slag-Regn och aff öfverflödigh Mare och
krypande Dvitor blifwa förderfwar. Men
Sommar- och Störde- Wåderleeken skal ö-
ser blifwa hårtigh och Beqwålm / til arinbår.
ga thet sigla / som wuxit år.

O Gudh see til wår Suck / ey
Skuld!

Ach lindra Straffet / war öf-
buld!

Bij

Dm

VI. Om Förmodrefelser.

Vthi thetta Åhret hafwe wi i vthi Månan
 ingen Förmodrefelse / men Solen blif-
 wer twenne reesor heelt och hållit förmodrefat/
 och hennes Ljus vndan wåre ögon aldeles
 bortgiömbt: Then första skeer then 20. Mar-
 tij. Begynnes emoot Middagen / iå Soolen
 och Månen vthi then 10 Wädersens Grad/
 icke långt ifrån Drakens Swank / vthi een
 noga Coniunction tilfammans tredje / Kl. 8.
 Min. 38. för Middagen / byhtes Kl. 1. Min.
 54. Efter Middagen. Warar ifrån then al-
 drastörste Begynnelsen in til ändan vthi 5. Tij-
 mar 16. Min. och så frampt Luffren är klar/
 kunnie wi och wåre Gramnar / på alle Drithes/
 när och fierran / så see then samma heel Röd-
 brun. Then andra begifwer sigh then 12.
 Septembris om Aftonen / iå åfwen Solen
 och Månan vthi then Höstlige Equinoctial-
 Puncten när in wtdy Drakens Hustrud con-
 iun-

jungera. Begynnies Kl. 4. M. 55. E M.
lycheas Kl. 11. M. 5. Warar ifrån begynnelsen
til ändan vthi 6. E. 10. M. och effter Solen går
neder wid Kl. 6. så kunne wij / om Lufften wore
klar / allenast see een liten Begynnelse ther aff /
men the som länger vthi Väster och i America
boo kunna mehra ther aff så see.

Om theras Betydelse och Wårckan.

Then förste / som tildrager sig hardt in wid Dra-
gens Swanz / pekar vppå väfflige Drottigheter vthi
Krijg- och Politie. Väsendet / som ock store Förän-
dringar vthi många Herrskaper / och effter then skeer
när vthi Ööder hoos en Meridianum / hwilken hål-
ler sitt streck milt genom Tyskland / Sverige / Den-
marck och Norrige / så är til befruchtandes / at och
bemålte Riksen och Landstaper jämpthe theras Öst-
och Väfflige Orannar / aff thes Wårckan hårda-
ste Anstören befinna torde. Thenne Förmodelsen
wil ock tilfoga Ruopparnaeller Bloman på Trää-
na / sampt thet spåda Frödet / jämpthe Wårten vthi
och vppå Jorden stoor skada / och göra Träägård of-
fruchxen Naar. Then andra / som hoos of vthi Vä-
ster nedergår / och begifwer sig vthi then Höflige Ä-
quinoctial. Puncten / i begynnelsen aff Wågen / med
Dra

Drakens Hufvud / Naturæ Jovis & Veneris, betefår
nar of och wåre Orannar in occasu hæfftige Reli-
gions- eller sådane Strijder / hwilka Krycko- eller
Politie- Wåsendet tillijta angå / hwar wed märcke-
lige handlingar och förändringar torde yppas.

VII. Sin Krigh och Drligh.

Onsede then Barmhertige Guden (hwilken
war i Åhra och Tact sagt ewinnerlige) hafwer
redan låtit lysa en begynnelse aff en hæffelig Gredh/
så weet jag doch icke ännu at förkunna Tyskland nå-
gon sårer Nolligheet / wthan befructar / at thet lærer
gå / som jag wth många åhr tilbata haer tänckt / och
skrifwit / at när Krijz-logan på Wåstra sidan be-
gynnar sachtta sig / så lærer then samma på Öfra si-
dan medh alfwär först begynna til at brinna. Hwad
förthemskul thetta åhret 1680. widkommer / så är det
astrologice dömbt / ett v. hæffthe sår ligste åhren/
hwilka hõra til then näst förestående store Coa-
junctionen / och torde man innan fore så förnimma
store förändringar / så wth Regementz- som Reli-
gions- Årenderne / hwar til ibland andre Particulier-
Teckn / the två store Solennes förändrckelser wth
thetta åhret myckit eftertänckeligt medh handen gif-
wa: Och fructar jag / emedan Solen så platt conal
blif.

blifwer för mörckad/ och Månen intet/ allså torde.
høge Regenter och Regimenten lida the aldråhår-
deste Anstøder/ at mången torde qwittera thet tinn-
meltga/ och lemna sitt Regimente åth androm. Men
then Christelige Kyrcian skal vnder thens Høgstes
Bestydd wål blifwa behållen.

VIII. Om Hålsa och Siukdom.

Wthi thetta åhret infalla icke allenast håffrige
Aspæcter/ vithithe/ vithan des nogsamit siuk-
lige niderne/ såsom □ h ♂ vti Martio/ ♀ h ♂
vti Augusto/ och andre/ hwilka iag här förtijger/
vithan the 2. store Solenes Förmörckelser wilka
och lifa som råckia them Handen. Then förste
vithi Martio/ hwilken öfwer heela wår Horizont
går/ och faller åstwen til □ h ♂ skal Luftreni så-
måtto urbera och ofand göra/ at både Wenni-
stior och Sådå skola thet håffrige besinna. Men i
synnerheet måste alle the/ som til Twihafthen/
Slag och Beswimelse åre benågne/ taga sig vti
thehen tiden wål til wahra. Theßittes warda
oc/ innan man troez/ Pestilentialiske Infectiones
hår och thet grasserandes. Then andre vti Sep-

Q V

son

bri föller och strax vppå $\text{L} \text{h} \text{S}$ williandes må-
 gen Patient en bitter Höst ulskynnda. I synner-
 heet befructar iagh aff thesse Förmörckelsen ett
 starkt och Långvarigt Suman- och Wästan-
 Wåder / hwilket öfwer the Africaliste Råmin-
 gama lär föra medh sig een ohellsosam / sörgiff-
 tigh Luft / och kasta of Måflig och Koppor til en
 stoor Myckenheet vppå Hallen.

Om Elds Nödh.

Alle Hwofäder och Huusmödrar skola här medh troo-
 bherteligen wara förmahnte / at the hafwa en noga Acht
 vppå Eldem / i synnerheet irräuchen tridie ill then tolfte Ja-
 nuari / vthi Begynnelsen aff Februari / mitt vthi Martio /
 vthi första hälften aff Mayo / wedh Bartholomei endh / .eo
 moot Endan aff Octobri / wed Martini tijdh / och emoot End-
 dan aff Noremberi. Gudh wände WAD vthi NAD.

Jude Räkning

Ähr effter Werden. res Stapelse.

1656. Bick Synasfloden öfwer hela Werden. 1773. Begyntes
 den 1. Monarchien vthi Assyrien. 2609. Föddes Patriarchen A-
 braham / och wid hans tijd Swertige först beg. 1569 Förde Mo-
 ses Israels Barn vthur Egypten: Och wid then tijden begyntes
 Göthernes vthländste Regimente. 1988. Bleff Troja in-
 tagen. 2822. Begyntes Jerusalemis Tempel aff Salomon byg-
 gas. 3158. Begyntes Rom aff Romulo vpbbyggias. 3406. Be-

gna

gynntes thet Babyloniske Fångesfel. 3469. Begyntes then au-
dre the Persers och Meders Monarchie. 3674. Begyntes then
Tredie the Greeters Monarchie aff Alexander Magna. 3977.
Beg. then sldste the Romares Monarchie. 4.002. Lät Christns
sigh Jöda/ och på 30 Åhret begynte han Predika. På thet 34. Lät
Christus sigh Korsfatta: Widh then tiden äro the Swigge
som widh Nipes boo/ komne från Swerige/ och the Pictors
Folck i Skotland. 70. Bless Jerusalem's Tempel förstördt aff
Tito Vespasiano. 140. Bless Upsala Sweriges Hufvudstadh.
410. Bless Romintaget aff Gøthernes Konnig Marica/ och
547. aff Totila. 800. Negerade Kong Blörn i Swenige/ som
först införde Christi Troo i Swerige/ och gjorde Wibratö til
Hufvudstadh. 813. fund. Lndöpingz Domkyrcka. 960. Dyg-
des Wärdö Domkyrcka/ thet S. Sigfrid ligger Begrafwen.
1151. Bless Upsala Domkyrcka aff S. Erich begynt/ som se-
dan 1160. bless aff Kon. Stactar i Dan. widh henne Hals-
buggen. 1250. Funderade Birger Jert Stockholm. 1260. Beg.
thet Turkie Regimentet och Påstrens Görmåtenheet. 1520.
Bedreff Kong Christiern den andra thet floora Tyrannit i
Stockholm. 1524. Beg. först then Lutherste Reltigionplanteras
i Swerige. 1529. Stiffades Örebroos Necesser/ och på samma
åhr grasserade en sabeltigh Smittesmita/ som kallades Engelse
Swetten. 1542. Begyntes Dacke Jägden. 1544. war en
hård och dyr tnd i Swerige/ och Bönedagarna först påbudes.
Samma Åhr gjorde Swerige til Arfriike i wästeråås. 1548.
Begynte the Dane Jert föra 3 Cronor i wapn. 1549. Hötz
Möte i Upsala om Interim. 1593. Hötz ett allmänt Möte i
Upsala/ och Luthurgien aldeses i Swerige affstadas. 1598.
Stod Stångebroslag/ och R. Sigfrund. bles sedan affsatt med
Regementet/ och Her Carl igen wpsatt. 1611. War then Dane

ifte.

Re Felgden/ till Christer Some ypgaff Catmar/ och R. i Dan-
marck infict Elgborg. 1630. Begynnes het Luffå Kriget med
Kejsaren. 1632. Dief R. Gustaff Adolpff slagen wid Lyden
och begroffs 1634 i Stockh. 1647. Bress Fredh emellan Swe-
tke och Danmark wid Brömsebroo. 1648. Bress Fredh emel-
lan Kejsaren os Sverige i Pnab. 1650. 20. Dec. tröndes Drot-
ning Christina. 1654. 6. Juni kom R. Car. Gustaff till Reges-
mentet. 1655. 24. Nov. bress wår nådige Konung R. CARL
född i Stockh. 1656. 30. Apr. bress R. Carl Gustaff död/ be-
groffs den 4. Nov. Samma Åhr till Fred emellan Sverige och
Danmark widh Klöpenhamn. 1672. 18. Dec. kom R. CARL
den 11. till Regimentet. 1675. den 28. Sept. hölj H. May. 8 Kro-
ning i Upsala. 1676. den 17. Aug. förlorade the Danste Bat-
alisen widh Halmstad. Den 4. Der född the blodige Sla-
get wid Lund/ the tre Danste blefwo slagne/ miste all Artilleriez
och flydde till Landz Crona. 1677. den 4. Jani blefwo åter the
Danste slagne/ miste all Artilleriez wid Ronneberga/ och flydde
till Landz Crona/ så at the på ett Åhr hafwa förlorat 3. stora
Båtslagh. 1678. den 2. Januari. nedemade Fältmar/ och
Bress Königsmarck 7000 Danste och Ålterade / och tillfång-
ogh med 3000 Swenska.

Special-

Special Förordning

**Om Brevven / som skole sändas
med Posten / Beställning och Betalning.**

Alle Brev som skole hädan äth Danste Gränzen
såsom och til Hamborg och alle andre / så wäl
på thenne / som på then andre stid an betagne frem-
mande Orter / gå aff Istra Stockholm hwar i ögerdag /
och hwar Onsdag om Åfftonen Kl. Elw / och betala-
las med specie Silfvermynt / til thesse här under spe-
cificerade Orter / för ett endelt Brev eller ett lodh /
som söltet: Men hwad ther öfwer stiger / ligger eller
mycket / för 2. lod och så wiidare: Lijta så betalas al-
la Brev tilbata laen ther the in lefwereras / för wan
i Hamborg och Helsingör / som ännu en tidh efter
förra Ordning här i Rijket betalas / och ther vike
fritt anattas.

Göbertälge	1 Nyköping	2 Calmar	5
Trosa	1 Norköping	3 Christianopol	6
Mariefred	1 Eödertöping	3 Ronneby	6
Strängnäs	2 Linköping	3 Carlshamn	5
Carl Gustaffs	2 Wimmerby	4 Eölsborg	6
Torslita	2 Wästerwif	4 Skänninge	4

W 21

Wassena	4	Nståd	6	Sund i Skåne	6
Bråhegrån.	4	Halmstad	5	Helsingör	8
Jönköping	5	Laholm	5	Hamburg omtd.	
Borås	5	Helsingborg	6	dagen	12
Etessö	5	Landz Crona	6	Hamb. om Ons.	
Wäxjö	5	Malmö	6	dagen	15
Christianstad	6				

Påsten till Götteborq och på denne sidan belågne
Orter / går aff ifrån Stockholm / Onsdagz Affton /
Rl. siw / och betalas til the här vnder specificerade
Orter och vice versa, för i. enkelt Bress / som fölter.

Enköping	1	Hoswa	4	Maricstad	4
Wästerås	2	Hio	4	Carlstad	4
Köping	2	Skåfde	4	Wänneröb.	5
Arboga	2	Kjuföping	4	Götteborq	5
Drebroo	3	Stara	4	Warberg	5
Stadesberg	3	Kalfköping	4	Babws	5
Nya Kopp.	3	Alinazäs	4	Mastrand	5
Nora	3	Christinh.	4	Wdwalla	5
Asterfund	3	Philtpstad.	4		

Påsten til Kopparberget går aff om Onsdagz Aff-
ton Rl. siw / och betalas som fölter.

Salberget	2.	Hedemora	3	Fahlun	6
Widestadsfors	3	Säter	3		

Do.

Posten til Norlanden helt omkring til Åbo/ och
 så vidare/ går aff Fredags Affron Kl. Siw/ och
 betalas in til thesse här vnder specificerade Orther
 och vice versa, för ett Enckelt Bresseller Lodh / som
 fölter :

Sigtuna	1	Brösjöfång	4	Jacobstads	5
Bysala	1	Hernösand	4	Gamla och Nya	
Östhammar	2	Bhina	4	Corleby	5
Dregrund	2	Pithå	4	Waså	5
Lierp	2	Kuhå	4	Börneborg	5
Gåste	3	Tornö	5	Raums	5
Söderhamn	3	Yhlå	5	Nystadh	5
Hudwiskwald	3	Eajanaborg	5	Åbo	5
Sundzwald	4	Bråheshad	5		

Posten til Finland och Lijfland öfver Ålandzhafl/
 går aff Fredags Affronen Klockan 7. och betalas til
 här vnder bemänte Orter/ som fölter :

Nortälge	1	Tawastehus	5	Nyenstams	7
Castelholm och		Helsingfors	5	Vernau	10
hela Åland	2	Borgo	6	Öfel	10
Åbo	5	Betelar	6	Dorfft	10
Wiborg	7	Narfwon	8	Wolmar	och
Nyflott	7	Råstvel	9	Wenden	10
Kepholm	7	Tröteborg	7	Riiga	12
				Zhe	

The Bressom stäckas emellan the andre Städerne
 i Rijket / betalas i så then Staden the affgå til näste
 Stadh / fast thet icke wore öfwer en eller två Mil/
 för ett enckelt Bress eller lod / 1. öre Silfwermynt/
 men ligger näste Stadh öfwer 10. Mil ther ifrån/
 så betalas för ett enckelt Bress eller lod 2. öre Silf-
 wermynt / och så proportionaliter til andre Städer /
 effter föregående Taxa. Men för alle the Bress som
 funde til äfventyrs vnder Wägen blifwa instuckne i
 Postwäskan / och altså ankomma löse vthan Chorta
 och Pacqwet / skal Postlönen betalas på then
 Orth ther the framkomma / och at / om Ordet
 Franco kan wara satt ther på eller ey. Vthi alt thes
 öffriga som icke här specialiter är infördt och
 förändrat / förblifwer thet widh Kongl.
 May. 4. förre Förordning

